

▲	Tartalom	Fogalmak	Törvények	Képletek	Lexikon	▶
---	----------	----------	-----------	----------	---------	---

Lexikon

A Á B C D E F G H I J K L M N O Ó Ö Ő P Q R S T U Ú Ü Ű V W X Y Z &

E

e

1. Az *elemi töltés* jele, értéke $e \approx 1,602 \cdot 10^{-19}$ C.
2. Az *Euler-féle szám*, a természetes logaritmus alapszáma, értéke $e \approx 2,718$.

e^+

A *pozitron* (pozitív elektron) jele. A pozitron az elektron antirészecskeje.

e^-

Az *elektron* jele.

E

Az *exa-* SI prefixum jele. (Jelentése: 10^{18} -szoros.)

E

1. Az *energia* jele.
2. Az *elektromos térerősség* jele.

E

Az *elektromos térerősségvektor* jele.

egyenes vonalú, egyenletesen változó mozgás

Az olyan a mozgást, amelynél a pontszerű test mozgásának pályája egyenes és a gyorsulás állandó nagyságú, *egyenes vonalú, egyenletesen változó mozgásnak* nevezzük.

egyenes vonalú mozgás

Az olyan mozgást, amelynél a pontszerű test pályája egyenes, *egyenes vonalú mozgásnak* nevezzük.

egyenletes körmozgás

Az olyan körmozgást, amelynél a test sebességének nagysága állandó, *egyenletes körmozgásnak* nevezzük.

egyenletes mozgás

Egyenletes mozgásnak nevezzük az olyan mozgást, amelynél a sebesség nagysága állandó.

egyenletesen változó körmozgás

Az olyan körmozgást, amelyeknél a pontszerű test szöggyorsulása állandó, *egyenletesen változó körmozgásnak* nevezzük.

ekliptika

ekvatoriális gömbkoordináta-rendszer

Az *ekvatoriális gömbkoordináta-rendszer* bázisa az alapsík (horizont), az alapsíkban fekvő O kezdőpont (origó) és az O pontból kiinduló, két skálázott félegyenes (H és T), melyek közül a H merőleges a horizontra, a T pedig a horizont síkjában fekszik. Jelöljük a tér egy tetszőleges pontját P -vel, a P pont horizontra eső merőleges vetületét pedig P' -vel! Ekkor a P pont ekvatoriális gömbkoordinátái a következők:

- r a P pont távolsága az O kezdőponttól, a vezérsugár ($0 \leq r$),
- λ a T polártengely és az OP' félegyenes közti szög ($0^\circ \leq \lambda < 360^\circ$),
- φ a horizont és az OP félegyenes közti előjeles szög ($-90^\circ \leq \varphi \leq 90^\circ$).

Az ekvatoriális gömbkoordináták latin eredetű elnevezései: rádiusz (r), azimut (λ) és deklináció (φ).

ellenelő

A hatás-ellenhatás törvényével összefüggésben a két test kölcsönhatását jellemző két erő közül az egyiket *erőnek*, a másikat *ellenelőnek* is hívják.

elmozdulás

Az útszakasz kezdőpontjából a végpontjába mutató vektort *elmozdulásnak* nevezzük. Az elmozdulás jele $\Delta \mathbf{r}$, mértékegysége a méter. Képlettel:

$$[\Delta \mathbf{r}] = \text{m}.$$

energia

eredő erő

Az egyszerre több kölcsönhatásban részt vevő test tömegének és gyorsulásának szorzatával meghatározott fizikai mennyiséget *eredő erőnek* nevezzük. Jele: \mathbf{F}_e .

$$\mathbf{F}_e = m \cdot \mathbf{a}$$

Az eredő erő SI-mértékegysége a newton (N):

$$[\mathbf{F}_e] = [m] \cdot [\mathbf{a}] = \text{kg} \cdot \frac{\text{m}}{\text{s}^2} = \text{N}.$$

erő

A test tömegének és gyorsulásának a szorzatával meghatározott fizikai mennyiséget *erőnek* nevezzük. Az erő jele: \mathbf{F} .

$$\mathbf{F} = m \cdot \mathbf{a}.$$

Az *erő vektormennyiség*, iránya megegyezik a gyorsulás irányával. Az erő SI-mértékegysége a newton (N):

$$[\mathbf{F}] = [m] \cdot [\mathbf{a}] = \text{kg} \cdot \frac{\text{m}}{\text{s}^2} = \text{N}.$$

erők zavartalan összegződésének elve

A pontszerű testre egyidejűleg ható erők eredője megegyezik az egyes kölcsönhatásokból származó erők vektori összegével. Képlettel:

$$F_e = \Sigma F$$

elemi részecske

exa-

Az *exa-* az SI egyik prefixuma, jele: E. Jelentése 10^{18} -szoros.